

DIATRIBI 2

Markus Kirla, DIATRIBI...

Kirla on käsitellyt aihettamme laaja-alaisesti ja kokonaisvaltaisesti. Hänen muita ansioitaan ovat tiukka Raamattuun pitäytyminen ja siinä esiintyvien suurten kokonaislinjojen huomioon ottaminen. Hän on pyrkinyt tutkimuksessaan lähtemään "puhtaalta pöydältä" - tämän kysymyksen kohdalla se on erinomaisen vaikeaa. Hän on kuitenkin mielestäni onnistunut tässä hyvin. Tässä toisessa osassa (2) hän myös ottaa kantaa norjalaisen VALEN-SENDSTADIN näkemykseen ko. kysymyksessä. Edelleen on mielenkiintoista havaita, että **Markus Kirla tunnustaa oppi-isäkseen OSMO TIILILÄN**. Rohkenen toivoa, Sinulta arvoisa lukijani, huolellista ja kiireetöntä paneutumista oheiseen tekstiin. Se kannattaa.

Väliotsikointi pääasiallisesti Markus Kirlan.

3.VAAPASTA RATKAISUVALLASTA

"Tulemme siis tutkimaan omistaako Raamattu tuon kyvyn syntiin langenneelle ihmiselle, vai kohtaammeko sen kirjoissa sellaisen jyrkän negaation, jonka Luther ilmaisi sanoilla: "Vapaa ratkaisuvallalta on hourekuva ilman vastaavaa todellisuutta" (86).

A. Ihmisen henkisyys todisteena vapaasta ratkaisuvallasta

"Mutta," sanoo Raamattu, "nyt Jumalan vanhurskaus, josta laki ja profeetat todistavat, ON ILMOITETTU ilman lakia" (Room.3:21). Ennen näitä sanoja, jakeissa 9-20, oli Paavali tyhjentävästi osoittanut ihmisten jumalattomuuden ja synnin alle orjuutetun tilan. Niinpä sidotun ratkaisuvallan puolustajat näkevät niissä epäämättömän todisteen tahdon epävapaudesta "(88).

"Mutta hänpä jatkaa! Ja se, miten hän jatkaa, on todellista evankeliumia täydellisenä vastakohtana sille, mitä hän oli jakeissa 9-20 (myös 23) sanonut. Hänhän itse osoittaa ne LAINALAISILLE ihmisille, eli sellaisille, jotka eivät tiedä Kristuksesta mitään. Taikka vielä selvemmin: Ottaen kokonaisvaltaisesti huomioon Apostolin ajatuskulun punaisen langan Roomalaiskirjeen ensimmäisissä luvuissa, jakeiden 9-20 sanat koskevat kaikkia ihmisiä IKÄÄNKUIN KRISTUS EI OLISI VIELÄ TULLUTKAAN. Mutta nytpä Kristus on tullut! Ja niin Paavali voi lausua nämä mitä suloisimmat sanat: "Mutta nyt Jumalan vanhurskaus, josta laki ja profeetat todistavat, on ilmoitettu ilman lakia, se Jumalan vanhurskaus, joka uskon kautta Jeesukseen Kristukseen tulee kaikkiin ja kaikille, jotka uskovat; sillä ei ole yhtään erotusta. Sillä kaikki ovat syntiä tehneet ja ovat Jumalan kirkkautta vailla ja saavat lahjaksi vanhurskauden hänen armostaan sen lunastuksen kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa." (Room.3:21-24) Tämä lausahdushan muuttaa kaiken. Ensimmäiset sanat "Mutta nyt" kumoavat täysin jakeiden 9-20 sanoman siitä, ettei kukaan voi tehdä pelastuakseen yhtään mitään "(89).

"Näin ymmärrämme, ettei jakeita 9-20 voi käyttää pätevänä todisteena vapaata ratkaisuvallata vastaan ilman, että samalla tulee hyljänneeksi Paavalin sanoman pääkohdan tässä perikoopissa, nim. sen, että JUMALA ON ILMOITTANUT ITSENSÄ kadotetulle ihmissuvulle, josta syystä se on saanut uuden

mahdollisuuden - ei pelastaa itseään - vaan ottaa Jumalan pelastusarmo vastaan" (89-90).

Minuus tekee ihmisen

IHMINEN ON ITSENSÄ TIEDOSTAVA HENKINEN SUBJEKTI, MINÄ, JOLLA "ON JÄRJELLINEN SIELU, SO. HÄN ON PERSOONA" (91).

"Mitä esimerkiksi tarkoittaa se, että ihminen on MINÄ? Kaksi tyhmää kysymystä kenties auttavat meitä etenemään. Ensimmäinen kysymys: Voiko eläin koskaan olla minä? Toinen kysymys - tyhmää vieläkin tyhmempihän seuraa tietenkin tyhmää - : Voimmeko kutsua "puupökölöä" minäksi? Vastatessamme molempiin kysymyksiin kieltävästi voimme arvattavasti luottaa vastaväittäjiemme jakamattomaan myötämielisyyteen - vai voimmeko? Onhan nimittäin selvä asia, että luomakunnasta ainoastaan ihminen on minä, ja kun seuraavaksi vielä toteamme ihmisen niinkään olevan luoduista ainut, jolla on suhde Jumalaan (huolimatta siitä minkälainen suhde; hyvä tai huono), päätelemme, että MINUUS JA JUMALASUHDE OVAT TOISISTAAN EHDOTTOMASTI RIIPPUVAISIA. Täten siis jokaisella minällä on vastavuoroisuussuhde Jumalaan. Ja edelleen vastaavasti: mikään olio, joka ei ole minä, ei ole muutoin suhteessa Jumalaan, kuin puhtaasti objektiivisessa eli vastaanottavassa mielessä. Ihminen taas puolestaan on - tätä hieman epäonnistunutta termiä käyttäkseni - SUBJEKTIIVIS-OBJEKTIIVISESSA suhteessa Jumalaan. Jumala vaikuttaa häneen ja hän Jumalaan. Tämähän todistaa jo esimerkiksi synty. Jos ihminen ja hänen tekemisensä ei lainkaan vaikuttaisi Jumalaan, ei Jumala joutuisi rankaisemaan ihmistä hänen synneistään. Sillä minä voi olla minä ainoastaan suhteessa toiseen minään, joka taas on minälle sinä "(91-92).

"elävän persoonallisuuden, pääehto on Z. Topeliuksen mukaan tahdon vapaus. Jumala siis omasta vapaasta tahdostaan loi rinnalleen toisen itsenäisen ja siksi myös vapaan minän, so. ihmisen. Tämä puoli ihmisen imago Dei:stä, se, että hän on ihminen eikä esim. eläin, ei voi koskaan kadota hänen olennostaan; ei synnin eikä myöskään uskon vaikutuksesta" (92).

"Ne siis, jotka sanovat ihmisen synnin myötä menettäneen tahtonsa vapauden, joutuvat nähdäkseni riistämään häneltä lähes tulkoon kaiken muunkin, mikä erottaa hänet muusta luomakunnasta ja tekee hänestä juuri ihmisen... Näin ollen heille, riistettyään ihmiseltä vapaan ratkaisuvallan, ei jää mitään, minkä perusteella he voisivat kutsua ihmistä ihmiseksi. Jäljelle todellakin jää vain - heidän omaa termiään käyttäen - puupökölö, joka ei mahdollisesti voisi olla epäraamatullisempi käsitys ihmisestä Luojaansa kuvana. Tämän enempää emme kuitenkaan katso tässä yhteydessä tarpeelliseksi todistella ihmisen ihmisyyttä, vaan jatkamme tutkimustamme siinä uskossa, että ihminen on ihminen "(92-93).

"Jos joku ei hyväksyä näitä edellä esittämiämme periaatteita, hän joutuu ko. kysymyksen ratkaisemisessa lähtemään ratkaisevasti erilaisista pmissistä liikkeelle, nim. siitä, että syntiin langettuaan ihminen menetti vapaan tahtonsa - jonka myötä meni myöskin kaikki muu, minkä perusteella häntä voidaan pitää persoonallisena minänä ja siitä syystä myöskin vastuullisena teoistaan - ja hän muuttui aktiivisesta ihmisestä passiiviseksi puupökölöksi, joka on suhteessa Jumalaan MERE PASSIVE (vain passiivinen) "(94).

B. Vanhan Testamentin todisteita

"Jos sinä silloin, kun tämä kaikki sinua kohtaa, siunaus tai kirous, jotka minä olen asettanut sinun valittavaksesi, painat sen sydämeesi kaikkien kansojen keskellä, joiden luo Herra, sinun Jumalasi, on sinut karkoittanut, ja palajat Herran, sinun Jumalasi, tykö ja kuulet hänen ääntänsä kaikesta

sydämestäsi ja kaikesta sielustasi, sinä itse ja sinun lapsesi, kaikessa, niinkuin minä tänä päivänä sinua käsken, niin Herra, sinun Jumalasi, kääntää sinun kohtalosi ja armahtaa sinua" (5 Moos.30:1-3).

Lukija ajautuu kuin voimakkaan virran viemänä tienhaaraan, josta on vain kaksi mahdollista kulkusuuntaa; ja tässä tapauksessa ne ovat "siunaus ja kirous", kaita ja lavea tie. Mutta virta ei pakota tienhaaraan saapuvia kääntymään kumpaiseenkaan suuntaan" (95).

Lutherin tulkinta on epätavallinen, poikkeuksellinen

"Hän (Luther) kirjoittaa: "Kysynpä, mitä johdonmukaisuutta noudattaa se sanonta, että kyky ja voima ehdottomasti ovat heti saapuvilla aina kun sanotaan 'jos tahdot', 'jos joku tahtoo', 'jos tahtoisit'? Emmeköhän me tällaisilla puheentavoilla varsin usein ennemminkin ilmaise voiman puutosta ja mahdottomuutta? Esimerkiksi: 'Hyvä Maevius, jos tahdot runoilemisessa päästä Vergiliuksen tasolle, sinun täytyy laatia toisenlaisia runoja'" (96).

"Uskonpuhdistajamme käsitys siis on, että aina kun Raamattu puhuttelee ihmistä ehtolauseella, jota useimmiten seuraa lupaus tai varoitus, niin se tekee sen yksinomaan tuomitukseen ihmisen, jotta tämä oman täydellisen kykenemättömyytensä ymmärrettyään täysin heittäytyisi Jumalan armon varaan, jossa hänet Jeesuksen Kristuksen kautta pelastettaisiin" (96).

"Olemme nimittäin täsmälleen samaa mieltä teidän ja Matteuksen (19:26) kanssa siitä, että ihmisen on kerrassaan mahdotonta pelastaa itseään, mutta Jumalalle tämä on mahdollista. Näin pitkälle olemme kuin kaksi marjaa. Mutta siinä vaiheessa, kun te julistatte, ettei ihminen kykene itsessään sanomaan juuta eikä jaata Jumalan pelastustarjoukseen, me hyppäämme pois kelkasta. Sillä jos Lutherin edellä lainaamamme väite pitäisi paikkansa, niin heti ensimmäiseksi joutuisimme esittämään melko lailla hankalan kysymyksen: millä perusteella Raamatun käyttämä "jos"-sana olisi merkityssisällöltään vastakkainen sille, mitä se yleisesti kaikille ihmisille kaikkialla merkitsee?" (97).

"Juuri näinhän esimerkiksi isä puhuu pojalleen sanoen: "Jussi, JOS leikkaat tänään pihanurmikon, NIIN saat palkinnoksi enemmän viikkorahaa." Ei kaiketi isä sano näin lapselleen vain osoittaakseen, ettei lapsi kykene sen enempää suorittamaan tehtävää kuin saavuttamaan palkintoakaan, vaan pikemmin kannustaakseen häntä suoriutumaan tehtävästä. Tämä on "jos"-sanon pääasiällisin käyttötapa, ja vasta poikkeuksena tulee se tapa, josta Luther antaa esimerkin koskien Maeviusta ja Vergiliusta. Siitäkin me voisimme sitäpaitsi huomauttaa, ettei Lutherin esimerkki tosiasiasa aja sitä asiaa, mitä hän tahtoi sen ajavan; kuka nimittäin sanoo, ettei Maeviuksesta olisi voinut tulla Vergiliuksen tasoinen runoilija?" (97).

Raamatussa runsaasti jos-lauseita

"Jobin kirjan 11. luvussa lukee: "Jos sinäkin valmistat sydämesi ja ojennat kätesi hänen puoleensa... silloin saat kohottaa kasvosi ilman häpeän tahraa" (j. 13, 15; Jesajan suulla Jumala puhuttelee kansaansa sanoen: "Jos suostutte ja olette kuuliaiset, niin te saatte syödä maan hyvyyttä." (1:19); ja edelleen apostoli Johannes kertoo Jeesuksen sanoneen: " Jos joku tahtoo tehdä hänen tahtonsa, tulee hän tuntemaan, onko tämä oppi Jumalasta, vai puhunko minä omiani." (7:17); ja vielä viimeiseksi profeetta Hesekielin sana: "Jos jumalaton kääntyy pois jumalattomuudestaan ja tekee oikeuden ja vanhurskauden, saa hän sentähden elää." (33:19).

Tätäkin "jossittelua" voisimme jatkaa lähestulkoon loputtomiin, mutta luotamme näiden esimerkkien kyllä riittävän osoittamaan, että Jumala on kaikkina aikoina halunnut lähestyä kadotettua ihmissukua tarjoten tälle

sanomattomassa armossaan mahdollisuutta palata kotiin, sillä ehdolla, että he itse siihen suostuvat. Jumala näet ei pakota ketään - Hän pyytää ja käskee, sillä niin hellittämättömästi hän halajaa jokaisen kadotetun myöntävää vastausta - mutta hän ei pakota "(98).

Herra on lähellä

"Sillä tämä käsky, jonka minä tänä päivänä sinulle annan, ei ole sinulle vaikea täyttää eikä liian kaukana. Se ei ole taivaassa, eikä sinun tarvitse sanoa: 'Kuka nousisi meidän puolestamme taivaaseen noutamaan sen meille ja julistaisi sen meille, että me sen täyttäisimme?' Se ei ole meren takana, eikä sinun tarvitse sanoa: 'Kuka menisi meidän puolestamme meren taakse noutamaan sen meille ja julistaisi sen meille, että me sen täyttäisimme?' Vaan sana on sinua aivan lähellä, sinun suussasi ja sydämessäsi, niin että voit sen täyttää. Katso, minä panen tänä päivänä sinun eteesi elämän ja hyvän, kuoleman ja pahan, kun minä tänä päivänä käsken sinua rakastamaan Herraa, sinun Jumalaasi, ja vaeltamaan hänen teitensä ja noudattamaan hänen käskyjensä, säädöksiänsä ja oikeuksiensa, että eläisit ja lisääntyisit ja että Herra, sinun Jumalasi, siunaisi sinua siinä maassa, jota menet ottamaan omaksesi" (5 Moos.30:11-16).

se "käsky" tai "sana", josta Mooses tässä puhuu, on Paavalin todistuksen mukaan "se uskon sana, jota me saarnaamme." (Room.10:8). Siteerattuaan Moosesta hän jatkaa ja edellä lainaamillamme sanoilla: "Sillä jos sinä tunnustat suullasi Jeesuksen Herraksi, ja uskot sydämessäsi, että Jumala on hänet kuolleista herättänyt, niin sinä pelastut." (10:9). Tämä nimenomainen uskon tai evankeliumin sana ei ole taivaissa - kuka sen meille hakisi?!, vaan se on sinua aivan lähellä, sinun suussasi ja sydämessäsi, niin että voit sen täyttää. Jokainen siis, joka kuulee tämän sanan, VOI uskoa sydämellään sen todeksi - kukaan ei häntä estä. Nämä Mooseksen sekä Paavalin sanat ovat tästä todisteena samalla pyyhkäisten olemattomiin sellaiset peloittavat kysymykset kuin : "Onkohan minut ennaltamäärätty epäuskooni?", tai : "Enkö todellakaan voi tehdä mitään pelastuakseni?" (99).

Jumalan muuttumattomuus

"Jokainen hyvä anti ja jokainen täydellinen lahja tulee ylhäältä, valkeuksien Isältä, jonka tykönä ei ole muutosta, ei vaihteen varjoa" (Jaak.1:17). Tutkielmamme ongelman kannalta on nyt välttämätöntä esittää kysymys, kuinka ovat keskenään sovittavissa Jumalan muuttumattomuus sekä se seikka, että Raamattu monin paikoin kertoo Jumalan muuttaneen mieltään? Jotkut nimittäin ovat vieneet opin Jumalan ja Hänen maailmansuunnitelmansa muuttumattomuudesta niin pitkälle, että kaikkalainen puhe siitä, että Jumala muuttaisi aikomuksiaan sen mukaan, miten ihminen käyttäytyy, on heille kuin punainen vaate. Vaan mitäpä teemme - lienee syytä kysyä - kun Kirjoitukset todellakin sanovat Jumalan näin tekevän?"(99-100).

"Niinpä joudumme jälleen pitämään kiinni kahdesta ainakin ensi silmäyksellä keskenään ristiriidassa olevasta asiasta: 1. Jumala on muuttumaton, 2. Hän muuttaa aikomuksiaan (joitakin, vaan ei toki kaikkia), jos ihmiset muuttavat omiaan. Henry A. Virkler toteaaakin Hermeneutiikassaan, että koska ihmiset joskus muuttavat käyttäytymistään ja suhdettaan Jumalaan, niin vastaavasti Jumalakin muuttaa aikomiaan tekoja ihmisiin nähden pysyäkseen johdonmukaisena Hänen pyhyyden ja rakkauden olemuksessaan. Näin ollen Jumala toimii aina samoin toisaalta suhteessa syntisiin ja toisaalta syntejään katuviin. Tätä tietä voimme nyt ymmärtää, että Hän pysyy aina OLEMUKSELTAAN muuttumattomana, eikä Hänen luonaan todellakaan ole vaihteen varjoa, ja kuitenkin samanaikaisesti Hän voi muuttaa suhtautumistaan ihmisiin, jos he muuttavat suhtautumistaan Häneen "(100).

"Yhden kerran minä uhkaan temmata pois, hajottaa ja hävittää kansan ja valtakunnan; mutta JOS se kansa kääntyy pois pahuudestaan, josta minä sitä uhkasin, NIIN minä KADUN sitä pahaa, jota ajattelin tehdä sille. Toisen kerran taas minä lupaan rakentaa ja istuttaa kansan ja valtakunnan; mutta JOS se tekee sitä, mikä on pahaa minun silmissäni, eikä kuule minun ääntäni, NIIN minä KADUN sitä hyvää, jota olin luvannut tehdä sille" (Jer. 18:7-10).

Tästä päätellen voimme sanoa, että tietyssä mielessä Jumalan toiminta riippuu ihmisten teoista, vaikkakaan ei absoluuttisesti tai lopullisesti, sillä Jumalan suhtautuminen asioihin, joita ihmiset vaihtelevasti tekevät - esimerkiksi juuri synty ja katumus - on ollut sama jo ennen ihmisen luomista. Siispä edellä sanotun valossa olemme suorastaan velvoitetut päättämään, että RAAMATUN KÄYTTÄMÄ KONDITIOONALISUUS ON TODELLISTA EHDOLLISUUTTA, JOKA EDELLYTTÄÄ IHMISEN KYKENEVÄN ITSENÄISEEN VALINTAAN KAHDEN VAIHTOEHDON VÄLILLÄ, eikä suinkaan jotakin satiirista sanaleikkiä" (100-101).

"Jos jumalaton kääntyy pois kaikesta synnistänsä, mitä hän on tehnyt, ja noudattaa kaikkia minun käskyjäni ja tekee oikeuden ja vanhurskauden, hän totisesti saa elää; ei hänen ole kuoltava. Ei yhtäkään hänen synneistään, jotka hän on tehnyt, muisteta; vanhurskautensa tähden, jota hän on noudattanut, hän saa elää. Olisiko minulle mieleen jumalattoman kuolema, sanoo Herra, Herra; eikä se, että hän kääntyy pois teiltänsä ja elää? Ja jos vanhurskas kääntyy pois vanhurskaudestaan ja tekee vääryyttä, tekee kaikkien niiden kauhistusten kaltaisia, joita jumalaton tekee - saisiko hän tehdä niin ja elää? Ei yhtäkään hänen vanhurskasta tekoansa, jonka hän on tehnyt, muisteta. Uskottomuutensa tähden, johon hän on langennut, ja syntinsä tähden, jota on tehnyt, niiden tähden hänen on kuoltava" (Hes. 18:21-24).

Ja vaikkakin on selvää, että nämä sanat ovat lakiliiton aikana julistettuja, jakeessa 23 meille ikäänkuin häämöttää Jumalan armoliitto, Kristuksen evankeliumi, samoin kuin aurinko antaa ensi säteensä aamun sarastaessa" (101-102).

Kaksi vaihtoehtoa: kuuliaisuus, tottelemattomuus

"Kääntykää, palatkaa pois kaikista synneistänne, ja älköön syntivelka tulko teille lankeemukseksi. Heittäkää pois päältäänne kaikki syntinne, joilla te olette rikkoneet, ja tehkää itsellenne uusi sydän ja uusi henki. Ja minkätähden te kuolisitte, Israelin heimo? Sillä ei ole minulle mieleen kuolevan kuolema, sanoo Herra, Herra. Siis kääntykää, niin te saatte elää" (Hes. 18:30b-32) (102).

Siispä jumalaton VOI kääntyä pois synneistään ja tehdä vanhurskauden, so. uskon kautta Jeesukseen omistaa Jumalan oman vanhurskauden, ja jos hän näin tekee, hän saa elää. Mutta myös vastaavasti, vanhurskas VOI kääntyä pois vanhurskaudestaan - siis Jeesuksesta - josta syystä hänen on kuoltava. Tässä kohden koen kuitenkin parhaaksi myöskin huomauttaa, että vaikka uskova mielestäni voikin luopua uskostaan ja siten myös pelastuksestaan, on varmasti niin, että ainoastaan Jumala tietää, kuka on todella luopio" (102-103).

"Samoinhan opettaa esim. Joosua - Mooseksen jalanjälkiä kun kulkee - sanoessaan Israelilaisille: "Jos pidätte pahana palvella Herraa, niin VALITKAA tänä päivänä, ketä te TAHDOTTE palvella" (Joos.24:15)" (103).

"Niin tulkaa, käykäämme oikeutta keskenämme, sanoo Herra. Vaikka teidän syntinne ovat veriruskeat, tulevat ne lumivalkeiksi; vaikka ne ovat purppuranpunaiset, tulevat ne villanvalkoisiksi. Jos suostutte ja olette kuuliaiset, niin te saatte syödä maan hyvyyttä; mutta jos vastustatte ja niskoittelette, niin miekka syö teidät. Sillä Herran suu on puhunut" (Jes. 1:18-20)...Mutta Hän antaa ne (synnit) anteeksi vain niille, jotka

suostuvat eivätkä vastusta, kuten Jesaja asian ilmaisee. Nythän suostuminen ja vastustaminen edellyttävät väistämättä vapaata tahtoa. Kuinka kukaan voisi suostua johonkin tahi vastustaa jotakin, muutoin kuin oman tahtonsa päätöksestä? Tämä sananpaikka siis nähdäksemme sulkee pelastuskysymyksestä pois kaikkinaisen pakon ja välttämättömyyden" (104).

"Kääntykää minun tyköni, sanoo Herra Sebaot, niin minä käänny teidän tyköne, sanoo Herra Sebaot" (Sak.3:1). Luther ei luonnollisestikaan anna näille sanoille sitä merkitystä, mikä niille kuuluu, vaan tuttuun tapaan kommentoi, ettei kehoituksesta "kääntykää" seuraa, että ihminen myös pystyisi kääntymään. Mutta me uskomme toisin: Kaikilla tämän kaltaisilla sanoilla ja kehoituksilla Jumala nimenomaan ja varta vasten osoittaa sanansa vastaanottajilla olevan vapaa ratkaisuvalla käskyn noudattamisen ja sen hylkäämisen välillä. "Muutoinhan", kirjoittaa suuri humanistimme, "olisi aivan samoin kuin jos sanottaisiin ihmiselle, joka on sidottu siten, ettei tämä voi ojentaa käsivarttaan muuhun suuntaan kuin vasemmalle: "Huomaapa, tässä oikeallasi on parhainta viiniä, vasemmallasasi on myrkkyä, ojenna kätesi kumpaan puoleen tahdot!" Nämä Erasmusen sanat paljastavat erinomaisella tavalla Lutherin väitteen mielettömyyden" (104).

"Kas niin, tämä pieni osa Vanhan Testamentin todistuksesta asiamme puolesta riittänee osoittamaan todeksi epäilevälle lukijalleni - jollei nyt peräti vapaan ratkaisuvallan todellisuutta sellaisena kuin me olemme sen määritelleet - niin ainakin jokatapauksessa sen, ettei vastakkainen uskomus ole myöskään ongelmitta eikä sen todistaminen Kirjoituksista liioin aivan mutkatonta" (105).

C. Uuden Testamentin todisteita

"Tuhlaajapojalla eli syntisellä ihmisellä ON mahdollisuus palata takaisin Jumalan luo. (Siinä mielessä "palata", että hänet on alkujaan luotu elämään yhteydessä Luojaansa, mutta syntinsä myötä hän on lähtenyt Isänsä kotoa pois.)" (106).

"Tuhlaajapoika MENI ITSEENSÄ ja päätti mennä Isänsä tykö...hän vapaaehtoisesti päätti mennä itseensä ja totelle Jumalan kutsua. Ja edelleen, hän päätti tunnustaa syntinsä ja sanoa, ettei hän enää ANSAITSE Jumalan lapsen nimeä" (106).

"Syntisen on itse päätettävä haluaako hän noudattaa Jumalan kutsua vai jäädä sinne "kaukaiseen maahan", missä Isää Jumalaa ei tunneta" (107).

"ettei Jumala tahdo pakottaa yhtäkään tuhlaajapoikaa tai - tyttöä palaamaan luoksensa" (135).

"Eräs suorastaan aivan sietämätön ongelma puupölkky-opista kiinni pidettäessä on tuo vaativa kysymys siitä, kuinka meidän on silloin suhtauduttava niihin satoihin ja taas satoihin kehoituksiin, joita Raamattu sisältää" (107-108).

"Kehoitamme teitä vastaanottamaan Jumalan armon niin, ettei se jää turhaksi" (2 Kor.6:1)...Rakkaani, samoin kuin aina olette olleet kuuliaiset, niin ahkeroin...pelolla ja vavistuksella, että pelastuisitte" (Fil.2:12)... "Jos nyt joku puhdistaa itsensä tämänkaltaisista (jumalattomista puheista) tulee hänestä astia jaloa käyttöä varten, pyhitetty, jne." (2 Tim.2:21)... "Tehkää kutsumisenne ja valitsemisenne lujaksi; sillä jos sen teette, ette koskaan lankea" (2 Piet.1:10)... "Lähestykää Jumalaa, niin hän lähestyy teitä. Puhdistakaa kätenne, te syntiset, ja tehkää sydämenne puhtaiksi, te kaksimieliset" (Jaak.4:8)" (108).

"olemme vain pyrkineet osoittamaan, kuinka tavattomia ongelmia nämä Uuden Testamentin kehoitukset kalvinistiselle predestinaatio-opille aiheuttavat. Ei nähdäksemme ole aivan vähäinen erhe se, että tällaiset Raamatun jakeet kuitataan sanomalla, että ne vain osoittavat ihmisten täydellisen moraalisen kykenemättömyyden. Tässä on yksi kalvinistisen teologian kardinaalivirheistä ja sen myötä se menettää Raamatusta yhden sen valtavimmista piirteistä, nim. sen, että se kirjasta kirjaan, lehdestä lehteen ja jakeesta jakeeseen saamaa kaikille ihmisille kääntymystä ja parannusta mitä voimallisimmalla tavalla. Ja juuri se, että se on läpeensä Pyhän Hengen inspiroimaa, avaa synteihinsä kuolleille mahdollisuuden kääntyä ja tehdä parannusta kuolleista teoistaan. Jumalan saarnan kutsu on totisesti tehokas ja vaikuttava - muttei pakottava" (108-109).

"voimme todeta, että jokaisen syntisen edessä olevat kaksi vaihtoehtoa, iankaikkinen elämä ja iankaikkinen kadotus, eivät todellakaan ole tasavertaisia mitä tulee niiden vaikutukseen syntisen päätökseen. Iankaikkisen elämän kutsu on niin voimakas, että mikäli ihminen ottaa sen vastaan, on hänen kääntymistään pidettävä suurelta osin tuon kutsun vaikuttamana. Jos taas syntinen vastaa torjuvasti, on hänen tuhoutumisensa yksinomaan hänen oman pahuutensa seuraus. Tästäkään huolimatta ei silti tule epäillä, ettekö ihmisen iankaikkinen päämäärä määräytyisi hänen omasta vapaasta ratkaisustaan käsin" (110).

"emme vielä tähän mennessä ole esittäneet todisteenamme yhtä ainuttakaan Sananpaikkaa, jossa suoranaisesti käytettäisiin termiä "vapaa ratkaisuvaltta" tai "vapaa tahto". Tämä johtuu siitä, että Raamattu ei todellakaan sisällä... kuin yhden ainoan jakeen, jossa tuo termi esiintyy, so. 1.Kor.9:17; ja silläkään ei oikeastaan ole mitään tekemistä ongelmamme kanssa. Mutta eikö juuri tämä tosiasia ole mitä raskauttavien todiste vapaata ratkaisuvalttaa vastaan? Hyvä kysymys, mutta ei kovin vaikea. Sillä, kuten jo osaksi olemme nähneet ja vastakin tulemme näkemään, Raamattu sisältää epäluokuisia kohtia, joissa todetaan ihmistahdon vapaus sanoin jos toisinkin" (110).

Ongelmallinen Roomalaiskirjeen 7. luku

"Sillä me tiedämme, että laki on hengellinen, mutta minä olen lihallinen, myyty synnin alaisuuteen. Sillä minä en tunne omakseni sitä, mitä teen; sillä minä en toteuta sitä, mitä tahdon, vaan mitä minä vihaan, sitä minä teen. Mutta jos minä teen sitä, mitä en tahdo, niin minä myönnän, että laki on hyvä. Niin en nyt enää tee sitä minä, vaan synti, joka minussa asuu. Sillä minä tiedän, ettei minussa, se on minun lihassani, asu mitään hyvää. Tahto minulla kyllä on, mutta voimaa hyvän toteuttamiseen ei; sillä sitä hyvää, mitä minä tahdon, minä en tee, vaan sitä pahaa, mitä en tahdo, minä teen. Jos minä siis teen sitä, mitä en tahdo, niin sen tekijä en enää ole minä, vaan synti, joka minussa asuu. Niin huomaan siis itsessäni, minä, joka tahdon hyvää tehdä, sen lain, että paha riippuu minussa kiinni; sillä sisällisen ihmiseni puolesta minä ilolla yhdyn Jumalan lakiin, mutta jäsenissäni minä näen toisen lain, joka sotii minun mieleni lakia vastaan ja pitää minut vangittuna synnin laissa, joka minun jäsenissäni on. Minä viheliäinen ihminen, kuka pelastaa minut tästä kuoleman ruumiista? Kiitos Jumalalle Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme, kautta! Niin minä siis tämmöisenäni palvelen mielellä Jumalan lakia, mutta lihalla synnin lakia" (Room.7:14-25).

tarkoittiko apostoli tällä kuvauksella ihmisen sisäisestä ristiriidasta KRISTITTYÄ VAI JUMALATONTA IHMISTÄ. Sillä mikä voisikaan olla ilmeisempää kuin se, että mikäli nämä jakeet puhuvat jumalattomasta ihmisestä, on Paavali tässä todennut tahdon vapaaksi siinä mielessä kuin me sen

ymmärrämme. Vaan jos apostoli tarkoittikin kristittyä ihmistä, tästä perikoopista ei ole löydettävissä yhtään todistetta sen paremmin vapaan ratkaisuvallan puolesta kuin sitä vastaanakaan "(112).

"Jotkut kommentaattorit ajattelevat, että koskapa jakeissa 7-13 käytetty aikamuoto vaihtuu preesensiksi alkaen jakeesta 14, hänen on täytynyt kuvailla tässä kristityn sisäistä taistelua lihan tekoja vastaan. Toiset taas sanovat, että jos Paavali kristittynä nyt yht`äkkiä tunnustaisikin olevansa "myyty synnin alaisuuteen" ja "vangittuna synnin laissa" juuri kun hän oli edellisessä luvussa osoittanut, että kristitty on kuollut pois synnistä ja hänet on vapautettu siitä, hän täten puhuisi itsensä kanssa pahan kerran ristiin ja kumoaisi oman argumenttinsa "(112-113).

"On kuitenkin eräitä seikkoja..., jotka näyttävät puoltavan sitä näkemystä, että apostoli sittenkin kuvailisi kääntymättömän ihmisen tilaa...meillä on siis näissä jakeissa kuvailtuna IHMISEN ENSIMMÄINEN HENGELLINEN KOKEMUS, nim. että hän tulee kasvotusten lain vaatimusten kanssa ja kärsii hengellisen kuoleman (tai paremminkin tulee tietämään olevansa hengellisesti kuollut)"(113).

"Tässä perikoopissa käytetty mennyt aikamuoto ja sen vaihtuminen preesensiksi seuraavassa voisi selittyä sillä, että tämä ihmisen ensimmäinen hengellinen kokemus tapahtuu useimmilla niin varhaisessa elämän vaiheessa (jo lapsuudessa?), että myöskin kääntymätön ihminen voisi vallon hyvin puhua siitä menneessä aikamuodossa, kun taas jakeiden 14-24 kuvailemasta tilanteesta hän puhuisi nykyisyydessä "(113).

"Missä kohden Raamattua meille sanotaan, että se raamatullinen pyhä totuus, ettei yksikään ihminen ole itsessään vanhurskas, tarkoittaisi samalla, ettei ihminen missään tilanteessa VOISI TAHTOA tehdä sitä, mikä hyvää on?" (114).

"Tuolloin syntisellä on periaatteessa kaksi erilaista reagoimis-mahdollisuutta. Hän voi sanoa Jumalalle: "Minä tahdon vielä yrittää täyttää Sinun lakisi, kyllä minä siihen kykenen, kun oikein keskityn", jolloin Jumala sanoo: "Hyvä on, yritä pois", ja samalla Hän lopettaa Henkensä vaikutuksen tuossa ihmisessä (ainakin siltä kerralta). ja jättää hänet oman onnensa varaan. Mutta ihminen voi myöskin vastata: "Herrani, minä tiedän olevani syntisistä suurin ja kuoleman tuomion ansainnut. Minä kyllä TAHTOISIN täyttää sinun hyvän lakisi vaatimukset, koska sitä olen Sinun julistetusta Sanastasi ymmärtänyt minulta vaadittavan, mutta kun minulla ei ole siihen voimaa. Armahda minua!" Hänen näin jättäytyessään kokonaan Jumalan armon varaan, on Jumala valmis pelastamaan hänet Jeesuksen kalliin sovintouhrin tähden" (114).

"Kuinka ihmeessä Paavali siis voisi - me ihmettelemme - käyttää samaa ilmaisua kuvailemaan sekä jumalattoman että kristityn ihmisen tilaa, kun hän muutoin tekee niiden välillä mahdollisimman suuren kontrastin esimerkiksi sanomalla korinttolaisille: "Jos siis joku on Kristuksessa, niin hän on UUSI LUOMUS; SE, MIKÄ ON VANHAA, ON KADONNUT, katso, uusi on sijaan tullut" (2. Kor.5:17). Ja "mitä yhteistä on vanhurskaudella ja vääryydellä?" (2.Kor.6:14)... "Paavali ei missään puhu sisimmässään asuvasta pahasta himosta, jonka tähden hän tarvitsisi päivittäistä anteeksiantoa" (Osmo Tiillilä)" (115).

"Kuka tulee pelastamaan?" Toisin sanoen, näissä jakeissa puheena ollut ihminen EI VIELÄ ole pelastunut! Hän on vasta tullut tuntemaan Jumalan lain kauhistuttavan olemuksen ja huomannut joutuneensa selkää seinää vasten, mahdottomaan tilanteeseen. Mutta mikä on ihmisille mahdotonta, se on Jumalalle mahdollista. Ja niin Paavali voi antaa päätösJakeessaan

välähdyksen siitä toivosta, joka tuolla viheliäisellä ihmisellä on...Mutta tässäkin hän ei vielä julista evankeliumia sen täydessä kirkkaudessa ja voimassa. Hän vasta ikäänkuin raottaa tuota toiveiden ovea julistaakseen sitten kahdeksannessa luvussa sitä täydellistä pelastusta ja vapautusta synnin ja kuoleman laista (siis juuri siitä, mistä hän 7. luvussa puhui), jonka yksin Jeesus Kristus on aikaan saanut "(116).

"Mikä siis on tämän paljon päänvaivaa aiheuttaneen luvun mies miehiään? Omasta puolestamme pyydämme ehdottaa, että PAAVALI ON TARKOITTANUT KUVAUKSELLAAN KÄÄNTYMÄTÖNTÄ IHMISTÄ, JOKA KUITENKIN ON JO JUMALAN TYÖN KOHTEENA" (116).

1. Jumalattomalla ihmisellä on tahto, jolla hän voi tahtoa joko hyvää tai pahaa. 2. Voimaa tahtomansa hyvän toteuttamiseen hänellä ei kuitenkaan ole. Tästä taas johtuu kaksi äärimmäisen tärkeää raamatullista totuutta. Ensiksi se, ettei yksikään ihminen voi pelastaa itseään vapaan tahtonsa kyvyllä. Ja toiseksi, Jumalan kohdatessa lain tuomitseman syntisen evankeliumin armorikkaalla sanalla, ihmisellä on vapaa ratkaisuvälitys myöntyä Jumalan kutsuun tai kieltäytyä siitä. Mikäli hän myöntyy, Jumala itse antaa hänelle voiman tulla Hänen lapsekseen" (117).

"Siispä vielä kerran lausuttuna olemme sitä mieltä, että koskapa Jumala on Sanassaan antanut meille todellakin lukemattomia kehoituksia katumukseen ja parannukseen, on ihmisillä SEN JÄLKEEN - siis kuultuaan Jumalan itseilmoituksen! - moraalinen kyky valita Jumalan tottelemisen ja kieltämisen välillä. Mikäli Jumalan kehoituksen puhuttelemaksi tullut ihminen (herätyksen tila) päättää totella kuulemaansa kehoitusta, antaa Jumala hänelle voiman tulla Hänen lapsekseen (Joh. 1:12). Erityistä huomiota pyydän kiinnittämään tässä tapahtumisen järjestykseen: Jumala kutsuu (itseilmoitus/saarna), ihminen vastaa (ihmisen usko) ja Jumala tekee lapsekseen (Jumalan antama pelastava usko). En oikein tahdo ymmärtää, kuinka meitä tällaista pelastusoppia opettaessamme voidaan syyttää Jumalan kunnian ryöstämisestä. Kas, onhan nimittäin vallan kaksi eri asiaa ottaa lahja vastaan ja ansaita tuo lahja "(117).

IHMISEN PELASTUMINEN ON YKSIN ARMOSTA USKON KAUTTA JEESUKSEEN KRISTUKSEEN.

Tätä luovuttamatonta evankelisen uskonopin kohtaa painottaessamme samanaikaisesti kuitenkin katsomme ihmisen voivan oman vapaan tahdon päätöksensä nojalla vastata Jeesukselle "Kyllä" tai "Ei"...Ensin ihmisen on oltava paikoillaan ja kuultava Jumalaa, sitten hänen on lähdettävä liikkeelle. Jumala aloittaa, ihminen reagoi ja Jumala saattaa päätökseen. Näin on ihmisiä pelastunut jo tuhansia vuosia ja näin heitä pelastuu - kunnia Jumalalle! - tänäkin päivänä" (117-118).

D. Armon omistamisesta

"Niin mahdottoman hyvä tarkoitus kuin reformoidulla teologialla onkin ollut sen sulkiessa pelastusopistaan kaikki mahdolliset ihmistoiminnat aina pienintäkin sielun, mielen ja sydämen liikahdusta myöten, ajautuu se siinä kuitenkin turhan liioiteltuun mustavalkoisuuteen. Näin menetellessään se on sokaissut itsensä näkemästä sitä yksinkertaista tosiasiaa, että Jumala suorastaan vaatii kuulijaltaan ratkaisua puoleen tai toiseen. Uskallan jopa väittää, ettei yksikään ihminen, joka on tullut Jumalan pelastustarjouksen puhuttelemaksi, ole voinut olla täysin neutraali sen edessä. Kristuksen evankeliumi pakottaa ottamaan kantaa"(120-121).

"Syntinen, sanoessaan "kyllä" Kristukselle, ei toki tuolla teollaan ansaitse pelastumistaan, vaan ainoastaan ottaa sen vastaan. Ja kuitenkin, ilman tuota nimenomaista sanaa ei uudestisyntymisen ihmettä voisi hänen kohdallaan tapahtua. Siksi Kristuksen kehoittaa opetuslapsiaan, sitten

kun he ovat tehneet kaiken, mitä heidän on käsketty tehdä, sanomaan: "Me olemme ANSIOTTOMIA palvelijoita, olemme tehneet vain sen, minkä olimme velvolliset tekemään" (Luuk. 17:10). Niinpä jokainen, joka kuulee Jumalan kutsun, on VELVOLLINEN vastaamaan siihen "kyllä", koska Kaikkivaltias KÄSKEE häntä uskomaan Hänen Poikaansa. Jos hän kuitenkin päättää vastata kieltävästi, toimii hän silloin Jumalan käskyä ja tahtoa vastaan, josta taas seuraa rangaistus "(121).

"Ei Raamattu ole mikään Jumalan kootut herjaukset - teos, vaan totinen armotarjous jokaiselle ihmiselle" (121-122).

"Osmo Tiililä...sanoo, että "Jumala myöskin jättää ihmiselle mahdollisuuden kovettaa sydämensä kutsun edessä, sillä persoonallinen kohtelu ei ole pakkoa. Jollei tätä varausta tehdä, joudutaan opettamaan Jumalan monergismia (kalvinismi), joka johtaa joko kaikkien pelastumiseen (universalismi) tai siihen, että Jumala ei kaikista välitä." (122).

"Jumala kutsuu, herättelee, osoittaa synnin ja pelastuksen tarpeen todeksi, vetää parannukseen ja käskee uskomaan Hänen Poikansa Jeesuksen nimeen; mutta kaiken tämän suunnattoman armonsuosion keskellä ihmiselläkin on sanansa sanottavana - ja minä totisesti toivon, että tuo sana saisi jokaisen lukijani kohdalla olla "kyllä"...Antti J. Pietilä, Tiililän opettaja sanoo, että "heränneen ihmisen suuri tehtävä on uskossa tarttua Jumalan armoon. Tämä tapahtuma on ihmisielun suurin teko ja suurin salaisuus, sillä mikään psykologia ei ole vielä tähän asti kyennyt täysin riidattomasti selittämään, millainen koneisto silloin on ihmisyydämessä liikkeessä, kun VÄÄRÄ TAHTO OMISTAA JUMALAN HYVÄN JA ARMOLLISEN TAHDON" (123).

Ansaitseminen - vastaanottaminen

"Sanotun valossa nyt päättelemme, että Raamattu itse tekee eron Jumalan lahjan ansaitsemisen ja vastaanottamisen välillä. Edellinen on lakia, jälkimmäinen evankeliumia. Edellisen yrittäminen olisi Jeesuksen täydellisen työn väheksymistä - ei, vaan sen suoranaista kieltämistä - jälkimmäinen JUMALAN EVANKEELISEN KÄSKYN noudattamista ja Kristuksen tunnustamista juuri minun Vapahtajakseni ja juuri minun Herrakseni. Näin siis ymmärrämme ensiksikin kammota kaikkia omia ansiopelastusteitämme Kristuksen verivihollisina ja evankeliumin vainoojina, sekä toiseksi, täysin nöyryytettyinä, alas painettuina, ja kuoleman kauhuista perin säikähtyneinä kysyä: "Mitä minun pitää tekemän, että minä pelastuisin?", johon Jumalan vastaus kuuluu: "Usko Herraan Jeesukseen, niin sinä pelastut" (Apt. 16:30-31). Kyllä kaiketi Paavali - aina niin valpas ja kiivaskin evankeliumin puolustaja - olisi tuossa tilanteessa sanonut vanginvartijalle, joka häneltä ja Siilalta tuon kysymyksen kysyi, ettei tämän nimenomaan tulisi tehdä mitään, sillä muutoin hän olisi heti ansaitsemassa pelastustaan tuolla pyrkimyksellään "mitä minun pitää tekemän", jos se käsittämätön väite pitäisi paikkansa, ettei ihminen evankeliumin sanan edessä omaisi vapautta uskoa tai olla uskomatta. Teologiassa on aina varma keskinkertaisuuden merkki, että tartutaan johonkin ajatukseen, kenties itsessään täysin raamatulliseen, ja viedään se mahdollisimman suurella jäärpäisyydellä niin pitkälle kuin suinkin, vaikka näin toimittaessa ajaututtaisiin niin kauas vieraille maille, että lopputuloksia tarkatessa olisi suorastaan mahdotonta törmätä yhteenkään seikkaan, joka muistuttaisi omasta rakkaasta kotimaasta, so. Raamatun opettamasta Kristinuskosta" (123-124).

"Olemme jo muistuttaneet siitä, kuinka tärkeää on tehdä selvä ero - niinkuin Pyhä Kirjämme tekee - lahjan ansaitsemisen ja vastaanottamisen välillä" (124).

"Kaikki on siis meidän puoleltamme kiinni uskosta. Usko on se INSTRUMENTTI, jolla me omistamme itsellemme Jumalan armon ja vanhurskauden Jeesuksessa Kristuksessa "(125).

OLAV VALEN-SENDSTAD

"Valen-Sendstadin päättely on hyvin johdonmukaista ja perusteltua, mutta mitä meidän argumentteihin tulee, se perustuu lähes täydellisen väärinymmärryksen varaan. Hän nimittäin näyttää taistelevan sellaisia vapaan ratkaisuvallan puolustajia vastaan, jotka sanovat ihmisen voivan vapaan tahtonsa kyvyllä tehdä hyviä ja ansiollisia tekoja ja lopultakin pelastaa itse itsensä. Jos tällaisia veljiä onkin, me emme ainakaan heihin lukeudu, kuten lienee jo tähän mennessä käynyt selväksi" (126).

"Tällä kaikella Valen-Sendstad tahtoo todistaa, ettei uskomisen koskaan ole ihmisen ratkaisusta riippuvainen, vaan että se syntyy ikään kuin itsestään, so. Jumalan tekona monergisesti ymmärrettynä. Hänen nähdäkseen "usko muodostuu sisäisestä Jumalan persoonan tajuamisesta ja puhutusta tai kirjoitetusta evankeliumin sanasta"...Valen-Sendstad tulee johtopäätöksiinsä: "Usko on siis Sanan ja evankeliumin itsensä vaikuttama ja aikaansaama tietoisuus siitä, että minuun Sanan kuulijana kohdistuvat sen kutsut ja lupaukset, sen vakuutukset ja lahjat, sen antamat oikeudet ja sen avaama pääsy Jumalan luo. Siksi uskon on täysin mahdotonta olla tekoa tai toimintaa tai reaktiota..." Lopuksi hän vielä toteaa melko kalvinilaisin sanoin, että usko annetaan ihmiselle VASTUSTAMATTOMALLA tavalla..."juuri se tietoisuus totuudesta, jonka Sana tullessaan antaa ja vaikuttaa, PAKOTTAA minut sisältä käsin olemaan hylkäämättä minulle annettua sanaa" (127).

"Välttääkseen kuitenkin ajautumisen kaksinkertaiseen predestinaatio-oppiin Valen-Sendstadkin joutuu myöntämään, että "Isä itse vaikuttaa meissä myöntymisen, mutta kieltäytymisen me saamme aikaan itse lihassamme" (127).

"Ilman tuota aivan viimeistä kommenttia Valen-Sendstadista olisi varmasti tullut kerrassaan oikein mainio kalvinisti. Sitä arvomerkkiä hän ei nähtävästi kuitenkaan rinnuksiinsa halua, vaan sen sijaan hän mieluummin pettää kalvinistien toiveet ja ajautuu ilmeiseen ristiriitaan omien sanojensa kanssa. Sillä väitettyään ensin, että uskon lahja on IRRESISTIBILIS (vastustamaton), hän kuitenkin heti rientää kumoamaan oman väitteensä sanomalla, että siltikin ihminen voi kieltäytyä uskon lahjasta" (128).

"Valen-Sendstad syyttää uusprotestantteja, joiden joukkoon hän lukee meidät baptistitkin, siitä, että he väittämällä uskon ja kuuliaisuuden olevan sama asia tekevät uskosta ihmisteon, jolla pelastus sitten ansaitaan. Näin ei asian laita ainakaan meidän kohdallamme ole" (128).

"Mutta jos kerran usko onkin Jumalan lahja ja teko, niin eikö silloin todellakin ole oikein sanoa, ettei ihmisellä ole osaa eikä arpaa uskoontulemisessaan ja että pelastetuiksi tulevat vain ne ihmiset, joille Jumala päättää uskon lahjoittaa? Edelleenkin, ehdottomasti ei! Calvinistinen teologia on tässä kohden aivan liian mustavalkoista...Niinpä tässäkin meidän on nähtävä, että TOISAALTA USKO ON JUMALAN TEKO JA LAHJA IHMISELLE, MUTTA TOISAALTA SE ON IHMISEN VASTAUS JA REAKTIO JUMALAN ARMOKUTSULLE "(128-129).

"Olen tässä jo kotvan aikaa aprikoinut, minkä ihmeen tähden vastustajamme näyttävät aina säännön mukaan ajattelevan, että joko ihmisestä tulee uskovainen siten, että Jumala - kysymättä ihmiseltä itseltään -

suvereenisesti päättää hänestä sellaisen tehdä, tai sitten ihminen ei tule lainkaan uskoon. Vastaukseksi en keksi muuta kuin sen, että he todellakin ovat pahemman kerran jumiutuneet omiin mustavalkoisiin ja perin mekaanisiin pelastusopillisiin kaavoihinsa. Voisimme verrata heitä värisokeisiin. Vaikka he kuinka tarkkaisivat, he eivät kykene näkemään kuinka värivivahteikas ja silmiä hivelevän kaunis maisema heidän silmiensä edessä on. Oi, jospa he näkisivät!" (129).

"Emme näin ollen ymmärrä, miksi usko Jumalan lahjana ymmärretään aina vain siten, että Jumala lahjoittaa sen ihmiselle vastustamattomalla tavalla, eikä ymmärretä, että Jumala on itse asiassa lahjoittanut USKOMISEN MAHDOLLISUUDEN kaikille ihmisille evankeliumissaan" (130).

OSMO TIILILÄ

"...Juuri Jumalan lyömänä ihminen voi kovettaa sydämensä. Mutta hän voi myös tehdä, mitä Jumala häneltä sillä paikalla odottaa: hän voi sisäisesti myöntyä tuomioon, ottaa sen omakseen, rehellisesti siirtyä kuvitellusta kelpaavuudesta kelpaamattomuuteen, kuvitellusta Jumalan lapseudesta ja vanhurskaudesta kirottuna olemiseen. Mihinkään positiiviseen hyvään hänellä ei ole ratkaisumahdollisuuksia. Hänen jättäytymisestään` ja ´antautumisestaan`, hänen hyvistä päätöksistään ja lupauksistaan ei ole mihinkään - jollei Kristus jättäydy hänelle. Syntisen osa on ottaa vastaan, mitä Herra hänelle antaa...

Mutta niinkuin Jumala jo katumuksessa kohtelee meitä persoonallisesti eikä mekaanisesti, niin hän odottaa tässäkin ihmisen actusta, jota voi sanoa ratkaisuksi...

vain kuolemansairaana silmät kääntyvät Kristusta kohti ja hän kuiskaa: Herra minä uskon, auta epäuskoani. Avuttomuutensa toteava odottaa Herraa. Tässä on ratkaisu, tässä on valinta, tässä on aktiivisuutta keskellä passiivisuuttakin, tässä on parannuksen tekeminen - mutta se ei ole mitään omavaraista tekemistä, vaan Jumalan käsissä olevan syntisen rukousta, jonka ensimmäiset ja tärkeimmät sanat ovat: Herra armahda minua! Niinkuin edellä sanoin ihmisen ratkaisun katumuksessa olevan siinä, että hän myöntyy armahdettavaksi. Tästä syystä emme Jumalan lapsiksi tullessamme ole pelkkiä puita tai pölkkyjä, joita Jumala käsittelisi niitä sinne tänne heitellen, vaan olentoja, jotka käsittävät tuomion, käskyn, lupauksen ja armon ja joille todella on jätetty mahdollisuus joko ottaa armo vastaan ja ylistää Jumalaa - tai jäädä syntiin ja joutua kadotukseen" (Tiirilä, Systemaattinen Teologia) (131-132).

Hyödyllistä on meidän myöskin kuulla Tiirilän määritelmä uskosta: "Usko on yleiskäsite koko sille elävälle yhteydelle, mikä syntisellä ihmisellä on Jumalaan hänen ottaessaan Jumalan armon vastaan ja eläessään siitä. Usko on sekä isoamista että omistamista, toivoa ja kokemusta."

Jumalan toimintaa - ihmisen toimintaa

"Palautamme vielä mieliin apostoli Johanneksen tärkeän sanan armon omistamisesta (Joh. 1:12)...Edellisissä jakeissa apostoli oli puhunut Kristuksesta ja Hänen tulostaan maailmaan ja siitä kuinka Kristuksen omat, so. juutalaiset eivät ottaneet Häntä vastaan. Ja nyt Johannes sanoo: "Mutta kaikille, jotka ottivat hänet vastaan, hän antoi voiman tulla Jumalan lapsiksi, niille, jotka uskovat hänen nimeensä." Tässä apostolihan tekee päivän kirkkaan eron ihmisen toiminnan ja Jumalan toiminnan välillä ihmisen pelastumisessa. Meidän osuutemme on ottaa Jeesus vastaan, minkä jälkeen - ja ainoastaan silloin! - Jumala antaa meille EKSUUSIAN eli oikeuden, vallan tai voiman tulla Jumalan lapsiksi. Ja kuten kreikan tekstistä hyvin käy ilmi, on tuo vastaanottaminen aktiivista, mutta Jumalan lapseksi tuleminen passiivista. Näin meille kerrotaan pyhän apostolin suulla, että ihmisen

täytyy aktiivisesti toimia, reagoida ja tehdä ratkaisu evankeliumin sanan kuultuaan. Jos kohta ihminen päätyykin tekemään tässä elämänsä suurimmassa hetkessä sen oikean ja positiivisen ratkaisun, se ei kuitenkaan ole hänen pelastumisensa ratkaiseva ja olennainen syy - niinkuin vastustajamme suuna ja päänä kuuluttavat meidän opettavan - vaan PELASTUKSEMME OLENNAINEN SYY ON JUMALAN SUVEREENI PELASTUSTEKO. On siis välttämätöntä tehdä ero pelastusarmon vastaanottamisen ja sen itsensä välillä. Tuntuu hieman oudolta, että tällaisesta perusasiasta joutuu edes muistuttamaan" (133-134).

Herkkä ja tärkeä hetki

"Yksi ihmiselon kauneimmista ja herkimmistä tapahtumista on miehen ja naisen avioituminen. Poika rakastuu tyttöön ja tyttö poikaan, minkä seurauksena he alkavat seurustelemaan...Jossakin vaiheessa...poika, tultuaan sydämessään huomaamaan, että hän aidosti ja syvästi todellakin rakastaa seurustelukumppaniaan, päättää kosiä tyttöä. Ja niin poika on tullut elämänsä jännittävimmän hetken eteen...hänen pitäisi kosiä, pyytää tyttöä kanssaan naimisiin. Luonnollisesti pojan vatsa on täynnä perhosia... Minkä tähden tuo tilanne on niin perin jännittävä? Eiköhön juuri siitä syystä, että kaikesta siitä huolimatta, mitä poika on rakkaudestaan tyttöön tähän mennessä hänelle tehnyt, tytöllä on valta vastata pojan kosintaan joko myöntävästi tai kieltävästi. Päätös on tytön. Ajattelepa nyt, hyvä ystäväni, Kristusta kosiomiehenä ja ihmistä neitosena. Huomaatko? Edessäsi on täydellisin kosiomies, mitä koskaan tämä maailma on päällänsä kantanut. Mutta edessäsi on myöskin arvottomin neitonen, minkä milloinkaan kukaan on tuntenut. Tämä kosiomies teki kaikkensa tuon neitosen eteen; hän kärsi pilkkaa ja hyljeksintää, hän joutui sanomattomiin kiusauksiin ja taisteluihin pahimpien petojen kanssa, hän otti vastaan ruoskaniskuja ja lopultakin hän kärsi häpeällisen kuoleman neitosen edestä. Tämän kaiken hän teki puhtaasta rakkaudesta tuohon tyttöön. Mutta, kas kummaa, hän nousi kuolleista ja vieläkin palasi neidon luo toistamaan kysymyksensä: "Menetkö kanssani naimisiin?" Mutta vieläkin jännitys säilyy. Kaikesta tästä huolimatta neitonen voi edelleenkin vastata nuorukaiselle "Kyllä" tai vastata "En". Sillä avioliittoonhan ei käy ketään pakottaminen. Jokaisen tytön on omasta vapaasta tahdostaan suostuttava kosintaan tai sitten siitä kieltäytyttävä"(135-136).

"Samoin on myös Kristuksen ja ihmisen suhteen laita. Kristus sanoo: "Jos sinä tahdot, niin tule ja seuraa minua taivaallisiin häihin". Jos ihminen suostuu alkaa häiden valmistelut. Mutta mikäli hän ei tahdo, ei Kristuskaan häntä pakota. Tähän tapaan puhuu pyhä Raamattummekin. Vertaahan se taivasten valtakuntaa kuninkaaseen, joka laittoi häät pojallensa (Matt.22). Tuosta Jeesusken vertauksesta voit lukea, kuinka kuningas "lähetti palvelijansa kutsumaan häihin kutsuvieraita, mutta nämä EIVÄT TAHTONEET TULLA (jae 3). Samalla tavalla lihansa päivinä Kristus huusi Jerusalemmille: "Jerusalem, Jerusalem! Kuinka usein minä olenkaan tahtonut koota sinun lapsesi niinkuin kana kokoaa poikasensa siipiensä alle. Mutta TE ETTE OLE TAHTONEET" (Matt.23:37). Kuin yhdestä suusta Vapahtajamme kanssa puhuu profeetta Jesaja sanoessaan: " Mutta te, jotka hylkääte Herran,...teidät minä määrään miekan omiksi, ja kaikki te kumarrutte teurastettaviksi, sentähden ettette vastanneet, kun minä kutsuin, ettekä kuulleet, kun minä puhuin, vaan teitte sitä, mikä on paha minun silmissäni, ja valitsitte sen, mikä ei ole minulle otollista" (Jes.65:11-12)."

JÄLKIKIRJOITUS

"Kristuksen rakkaus on kertakaikkisesti suurin ja yliveraisin rakkaus, minkä tämä maailmankaikkeus on koskaan osakseen saanut, tuo rakkaus, joka ei kertaakaan pakottanut yhtäkään syntiskurjaa itseään vastaanottamaan, vaan sanoi vain lempeästi: "Jos joku tahtoo, hän seuratkoon minua", niin

kuinka koskaan maailmassa kenenkään päähän voisi pätkähtää väittää, että tämä Kristus ei kuollut kaikkien ihmisten syntien sovittajana, ja että niiden harvojen ennaltamäärättyjen kohdalla, joiden puolesta Jeesus kuoli, pelastuminen tapahtuu aikanaan välttämättömyyden pakolla? Kas niin, tämä kysymys jääköön nyt jos sinun vastattavaksesi, hyvä Lukijani. Ottaos Raamattusi, tutki ja huomaa, että se opettaa samanaikaisesti sekä predestinaatiota että vapaata ratkaisuvaltaa täydessä harmoniassa ilman pienintäkään ristiriitaa. Samaten tulet näkemään, että huolimatta itsenäisestä ja vapaasta ratkaisustasi Kristuksen jalanjälkiin lähtemisestä on pelastumisesi yksin ja ainoastaan Jumalan armoa ja lahjaa sinun kohdallasi" (141).

Väinö Hotti